

การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสุคิริน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 2

อำตัน สาอู*, จรุณี เก้าเอี้ยน**

*นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

** รองศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสุคิริน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนคติของครูผู้สอน โรงเรียนในอำเภอสุคิริน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 จำแนกตามตัวแปรเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา 3) เพื่อประมวลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนคติของครูผู้สอน โรงเรียนในอำเภอสุคิริน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนในอำเภอสุคิริน จำนวน 144 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้มาวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (t-test) ทดสอบค่าเอฟ (F-test) เมื่อพบความแตกต่างจึงใช้การทดสอบ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's method)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสุคิริน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบระดับการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสุคิริน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนรายด้านแตกต่างกันเพียงด้านเดียว คือ ด้านการจัดการแหล่งเรียนรู้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนรายด้านมีเพียงด้านเดียวที่ไม่แตกต่างกัน คือ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสุคิริน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ได้แก่ ผู้บริหารควรมีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถาน ศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้มีความ

ทันสมัย ทันทต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในยุคปัจจุบัน ควรมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้ถึงจุดเด่นและจุดที่ต้องพัฒนา และผู้บริหารควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน สร้างองค์ความรู้ และได้พัฒนาต่อยอดเทคนิควิธีการสอนนำไปสู่การพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ

คำสำคัญ: การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา

*The Promotion of Student-Centered Learning Management of School Administrators
in Sukhirin District under the Narathiwat Primary
Educational Service Area Office 2*

Hamdan Sa-u, Jarunee Kao-ian***

* Student of Majester, program in Education Administration, Faculty of Education, Yala Rajabhat University

**Assoc. Prof. Dr. program in Education Administration, Faculty of Education, Yala Rajabhat University

Abstract

This research has the following objectives: 1) to study the level of promoting student-centered learning management of school administrators in Sukhirin District under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 2. 2) to compare the level of promoting student-centered learning management of school administrators according to the viewpoints of school teachers in Sukhirin District under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 2, classified by variables including gender, work experience and sizes of educational institution. 3) to compile recommendations on the promotion of student-centered learning management of school administrators according to the viewpoints of school teachers in Sukhirin District under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 2. The sample group consisted of 144 school teachers in Sukhirin District selected by simple random sampling using the Krejcie & Morgan Table. The research tool was a questionnaire divided into three sections. The statistics used were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test and F-test. Any difference found was tested by using the Scheffe's method.

The results of the research indicated as follows.

1. The overall level of promotion of student-centered learning management of school administrators in Sukhirin District under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 2 was at a high level.

2. Comparing the overall level of promotion of student-centered learning management of school administrators in Sukhirin District under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 2, overall classified by gender and each aspect were

indifferent and classified by work experience were overall indifferent. Considering each aspect, the only difference in each aspect was the management of learning resources with a statistical significance level of 0.01, overall classified by school size with a statistically significant difference at the level of 0.01. Consider each aspect, there was the only one aspect that was indifferent, which was classroom research.

3 . Suggestions on the promotion of student-centered learning management of school administrators in Sukhirin District under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 2 were as follows: School administrators should regularly monitor and evaluate the use of educational institutions' curriculums in order to improve and develop the curriculums to be up-to-date to keep up with the changes in the modern world society. Moreover, students should be encouraged to participate in the assessment of their own learning so that they could perceive strengths and weaknesses that are required to be developed. In addition, executives should have an exchange of opinions between supervisors and subordinates in order to exchange knowledge to build understanding and develop further teaching techniques that lead to the innovation development in the future onwards.

Keywords: The Promotion of Student-Centered Learning Management of School Administrators

บทนำ

การศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นรูปแบบการศึกษาที่ต้องมุ่งเน้นให้เยาวชน มีความพร้อมในทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับสังคมในอนาคต ที่ผ่านมามีการปฏิรูปเชิงโครงสร้างเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา แต่ยังคงต้องมีการพัฒนาอีกหลายอย่าง เช่น นักเรียนจำนวนมากยังไม่มีทักษะพื้นฐานในด้านการคิดวิเคราะห์ การคิดเป็นระบบ การคิดสร้างสรรค์และการแก้ไขปัญหา รวมไปถึงการปรับตัวในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่สถานศึกษาต้องบ่มเพาะพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กรต้องตระหนักและให้ความสำคัญเพื่อให้การศึกษาได้รับการพัฒนาบรรลุตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564) ที่ยึดหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืน และคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา ที่มุ่งหวังให้คนไทยมีคุณภาพเป็นคนที่มีการพัฒนา นำพาประเทศชาติให้มีความก้าวหน้า ซึ่งเป็นที่แน่นอนว่าการศึกษาเท่านั้นที่จะตอบสนองและนำสู่ความสำเร็จเป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ในเรื่องของคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยเฉพาะแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561- 2580) ก็ให้ความสำคัญในประเด็นเรื่องการพัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ทุกช่วงวัย ซึ่งสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ที่ได้มีการกล่าวถึงการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัดและความสนใจ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และการแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ในหมวดที่ 4 ว่าด้วย แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 บัญญัติไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545:8-9; อ้างถึงใน ศิริดา นาคเสน, 2556:1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครูผู้สอน แม้ว่าครูผู้สอนจะได้ผ่านการฝึกอบรมมาแล้วก็ตามแต่ความถนัด ความเคยชินและประสบการณ์เดิมยังมีอยู่ค่อนข้างมาก กอปรทั้งครูต้องปฏิบัติตามนโยบายของโรงเรียนโดยเคร่งครัด ถ้าหากนโยบายของโรงเรียนเป็นนโยบายเดิมๆ ซึ่งยังคงเป็นสิ่งทีพึงพอใจของผู้บริหารโรงเรียนก็ทำให้ครูเกิดความลำบากใจในการปรับตัวหรือต้องปฏิบัติตามการจัดการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพดังกล่าวได้ผล ที่เกิดขึ้นอาจทำให้ครูเกิดความท้อแท้เหนื่อยหน่ายและหมดกำลังใจในที่สุด จากความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญดังกล่าวจะเห็นได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ครูต้องให้ความสนใจใส่ใจและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างเต็มความสามารถ และที่สำคัญผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญและสนับสนุนในทุกๆด้านของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะมิฉะนั้นแล้วการละเลยหรือไม่ให้ความ

สนใจจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนและพัฒนาการของผู้เรียนในด้านต่างๆไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายของหลักสูตร

ในส่วนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ หลายๆโรงเรียนยังยึดครูเป็นศูนย์กลาง ไม่ได้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังผลวิจัยของ ประกิจ ช่วยเรือง (2554 : 4) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานวิชาการด้านกระบวนการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 กล่าวว่า ปัจจัยหลักสำคัญของงานวิชาการคือ การจัดการเรียนการสอน ปัจจุบันกระบวนการเรียนรู้ออนไลน์ผู้สอนนำเสนอเนื้อหาความรู้ และยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง โดยผู้เรียนเป็นผู้คอยรับความรู้ ผู้เรียนฝึกการแก้ปัญหาจากตำรา และทำการทดลองตามขั้นตอนที่กำหนดไว้แล้ว ไม่เน้นกระบวนการให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จึงทำให้ผู้เรียนไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ หรืออาจกล่าวได้ว่าไม่ได้ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2562 โดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ คะแนนคุณภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 คะแนนเฉลี่ยผลสอบได้น้อยกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ เมื่อนำผลคะแนนเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2561 พบว่าผลคะแนนเฉลี่ยลดลง ซึ่งผลคะแนนนี้เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สะท้อนถึงผลการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อีกด้วยเช่นเดียวกัน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2, 2563 : 10)

ผลการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ตามยุทธศาสตร์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561 ซึ่งมีทั้งหมด 6 ยุทธศาสตร์ ในส่วนของยุทธศาสตร์ที่ 2 คือ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ได้คะแนนน้อยที่สุด คือ 2.25 คะแนน ซึ่งยุทธศาสตร์ที่ 2 นี้เป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการส่งเสริมการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาประเทศชาติให้ทัดเทียมกับประเทศอื่นๆได้ ฉะนั้นจึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารในสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญ ร่วมมือกันกับบุคลากรในโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ช่วยกันแก้ปัญหาและพัฒนา ศึกษาข้อมูล สืบค้น วิจัย เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาที่ถูกต้องตรงจุดและเกิดผลสำเร็จในสถานศึกษาอย่างสูงสุด แนวคิดหลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นอีกหนึ่งแนวทางที่จะพัฒนาและแก้ปัญหาเหล่านี้ได้ ฉะนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะความสำเร็จในการบริหารการศึกษา ผู้เรียนเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญที่สุด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2, 2562 : 7)

จากการศึกษาของ วรสิทธิ์ วรรณพงษ์ (2552:26-27) พบว่า การนิเทศภายในและการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีปัญหาในการบริหารจัดการคือ 1) ครูขาดความพร้อมในการใช้หลักสูตร ส่วน

หนึ่งยังไม่เข้าใจวิธีสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูบางคนไม่ถนัดการสอน บางหมวดวิชาเพราะบางโรงเรียนขาดครูเฉพาะวิชาเอก จึงไม่สามารถดัดแปลงหรือยืดหยุ่นกิจกรรมการเรียน การสอนได้อย่างเหมาะสม 2) ในการเตรียมการสอนครูไม่ได้ศึกษาหลักสูตรแม่บทก่อน เพราะทำความเข้าใจ ยากจึงไปศึกษาที่แผนการสอน คู่มือครู หนังสือประกอบบทเรียน เมื่อไม่เข้าใจบางตอนก็ไม่สามารถขอ คำแนะนำจากผู้อื่นได้ 3) ครูมีภารกิจด้านอื่นมากมาย มีชั่วโมงสอนมาก จึงไม่สามารถเตรียมการสอนได้ครบ ทุกครั้งที่ทำการสอน 4) ครูยังไม่สามารถจัดกิจกรรมการสอนที่เน้นการพัฒนาลักษณะนิสัยของนักเรียนสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่ได้ฝึกให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมในการเรียนการสอน 5) ครูขาดการเสริมแรงนักเรียน ด้วยการชมเชย และให้กำลังใจ 6) ครูมีเจตคติว่าการใช้สื่อการเรียนการสอนทำให้ ยุ่งยากเสียเวลาสอนเนื้อหาไม่ทันตามกำหนด 7) ครูขาดความรู้และทักษะในการผลิตสื่อจากวัสดุที่มีในท้องถิ่น หรือวัสดุเหลือใช้ 8) ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผน และการเตรียมการสอน 9) ครูขาดความรู้และ ความเข้าใจในเรื่องวัดผลและประเมินผลระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้ครบถ้วนได้ ขาด การสนับสนุนบริการจัดทำเครื่องมือวัดจุดประสงค์การเรียนรู้บางจุดประสงค์ จึงให้นักเรียนผ่านโดยไม่มี การประเมิน

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการส่งเสริมการ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสุคริบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในเรื่องการบริหารจัดการสถานศึกษาตามแนวคิด และทฤษฎีการ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหรือไม่และเป็นอย่างไร เพื่อตอบสนองพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 อันเป็นกฎหมายแม่บทของการจัด การศึกษาที่มุ่งหวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาในทุกด้าน ทั้งยังเป็นการสนองนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการในด้านการบริหารสถานศึกษาและการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงพัฒนาการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหาร สถานศึกษาในอำเภอสุคริบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหาร สถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอน โรงเรียนในอำเภอสุคริบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 2 จำแนกตามตัวแปรเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

3. เพื่อประมวลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอน โรงเรียนในอำเภอสุคิริน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ให้ความสำคัญต่อบทบาทในการเรียนรู้ของผู้เรียนทางร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมทุกขั้นตอน หวังให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดีของโลกและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อไป

2. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาการในตำแหน่งดังกล่าวของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในอำเภอสุคิริน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2

3. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการ ลูกจ้างและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในโรงเรียนของรัฐบาลระดับประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอสุคิริน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ค้นคว้าอิสระ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอสุคิริน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 จำนวน 229 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระจำนวน 144 คน ได้มาโดยคำนวณจากการสุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ชไมพร กาญจนกิจสกุล, 2556:93) และใช้เกณฑ์สัดส่วนตามขนาดของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ แล้วสุ่มอย่างง่าย (Random Simple Sampling) แล้วจากนั้นใช้วิธีจับฉลากแบบไม่คืนกลับ (ชไมพร กาญจนกิจสกุล, 2556:70-71) เป็นขั้นตอนสุดท้าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสุคริบนี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 42 ข้อ ซึ่งสอดคล้องกับเนื้อหา 5 ด้าน ของ รติมา บุญเรือง (2556 : 5-6) ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) ด้านการวัดผลและประเมินผล 3) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน 4) ด้านการจัดการแหล่งเรียนรู้ 5) ด้านการนิเทศการศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสุคริบนี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เพื่อนำส่งถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 อำเภอสุคริบนี เพื่อขอความอนุเคราะห์สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือและแบบสอบถามไปยังผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 อำเภอสุคริบนี ด้วยตนเอง จำนวน 144 ฉบับ และนัดวันรับกลับคืนมาด้วยตนเอง ภายใน 10 วัน

3. ผู้วิจัยไปขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 144 ฉบับและตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่าเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 144 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์หาค่าความถี่และ ค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลระดับการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และหากผลการทดสอบมีนัยสำคัญทางสถิติจะเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method)

4. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 โดยการประมวลความคิดเห็นแต่ละด้านแล้วนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม มีขนาดประชากร 229 คน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 144 คนได้รับแบบสอบถาม 144 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 74.30 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 49.30 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 70.10

2. ผลการศึกษาระดับการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสุคีริน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการจัดการแหล่งเรียนรู้ ส่วนด้านการวิจัยในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบระดับการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนคติของครูผู้สอน โรงเรียนในอำเภอสุคีริน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 จำแนกตามเพศ ภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบระดับการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนคติของครูผู้สอน โรงเรียนในอำเภอสุคีริน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการแหล่งเรียนรู้ ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 5 - 10 ปีกับครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไปผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

5. ผลการเปรียบเทียบระดับการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนคติของครูผู้สอน โรงเรียนในอำเภอสุคีริน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา พบว่า ครูที่สอนสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ ผู้บริหารสถานศึกษา มีการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001 ด้าน

การวัดผลและประเมินผล พบว่า ครูที่สอนสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง และครูที่สอนสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001 ด้านการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูมีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกันด้านการจัดการแหล่งเรียนรู้ พบว่า ครูที่สอนสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง ครูที่สอนสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และครูที่สอนสถานศึกษาขนาดกลางกับขนาดใหญ่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ครูที่สอนสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง และครูที่สอนสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001

6. ประมวลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสุคริบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ได้แก่ ผู้บริหารควรมีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถาน ศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในยุคปัจจุบัน ควรมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้ถึงจุดเด่นและจุดที่ต้องพัฒนา และผู้บริหารควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน สร้างองค์ความรู้ และได้พัฒนาต่อยอดเทคนิควิธีการสอนนำไปสู่การพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการผลการวิจัยที่ได้ นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลการศึกษาการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสุคริบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 ภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญลักษณ์ ประทุมสินธ์ (2560:92) ซึ่งศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสุคริบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 จำแนกตามตัวแปรเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสุคริบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ สุภาพร ศรีสระ (2557:82) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง

บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน มีระดับความคิดเห็น ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสุคริบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาสเขต 2 ภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรีรติกานต์ สุพรรณภูวงษ์ (2558 : 108) ซึ่งทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสุคริบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาสเขต 2 ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สอดคล้องกับ สติตา รินสิริ (2558 :122) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนในอำเภอ เกาะจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลจากการศึกษาการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสุคริบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 2 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนี้ 1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรภายในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อที่จะได้ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกในยุคปัจจุบัน

1.2 ด้านการวัดผลและประเมินผล ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผล การเรียนรู้ของตนเอง เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักการประเมินตนเอง ได้รู้ถึงจุดเด่นและจุดที่ตัวเองต้องพัฒนา

1.3 ด้านวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารควรมีการจัดให้มีการควบคุมติดตามผลการวิจัยในชั้นเรียนของครู เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน นำไปสู่การต่อยอดและ พัฒนาการเรียนการสอนของครู ตลอดจนอำนวยความสะดวกแก่ครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนในทุกๆด้าน

1.4 ด้านการจัดการแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารควรมีการจัดทำระบบข้อมูลแหล่งเรียนรู้ที่เป็นปัจจุบันเพื่อเป็นประโยชน์ และอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บและสืบค้น

1.5 ด้านนิเทศการสอนผู้บริหารควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน สร้างองค์ความรู้ และได้พัฒนาต่อยอดเทคนิควิธีการสอนนวัตกรรมใหม่ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องปัญหาของการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อที่จะได้ทราบแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา

2.3 เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้นควรที่จะศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ ด้วยความกรุณาให้ความดูแลช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.จรูณี แก้วเอี่ยม อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิตยา เรืองแป้น และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์วิณี สุวรรณโณ ที่ได้ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องด้านต่าง ๆ และให้คำแนะนำเพิ่มเติมของการดำเนินการวิจัย ทำให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้วิจัยหวังอย่างยิ่งว่าคุณค่าอันพึงมีที่เกิดจากการทำการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์และเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนางานทางด้านการศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรีรติกานต์ สุพรรณภูวงษ์. (2558). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ชไมพร กาญจนกิจสกุล.(2556). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2 .ตาก: โพรเจ็คท์ ไฟฟ์-โพรว์ จำกัด.
- ธัญลักษณ์ ประทุมสินธ์. (2561). การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ประกิจ ช่วยเรือง. (2554). การนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- รติมา บุญเรือง . (2556). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วรสิทธิ์ วรณพงษ์. (2552). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ศิริดา นาคเสน. (2556). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนในอำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนครพนม.
- สลิตา รินสิริ. (2558). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2, กลุ่มนโยบายและแผน.(2562). รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2562 . [เอกสารอัดสำเนา] นราธิวาส : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2, กลุ่มนโยบายและแผน.(2563). รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2563. [เอกสารอัดสำเนา] นราธิวาส :สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2.

สุภาพร ศรีสุระ. (2557). บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

